

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021 - 2024
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Socjologia medycyny
Kod przedmiotu*	SM
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Ratownictwo medyczne
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok, 5 semestr
Rodzaj przedmiotu	Nauki społeczne i behawioralne
Język wykładowy	polski
Koordynator	Dr hab. Maciej Gitling, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Samokszt	Liczba pkt. ECTS
5	15	-	-	-	-	-	-	-	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- ✓ zajęcia w formie tradycyjnej
- ✓ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawy wiedzy z socjologii z zakresu szkoły średniej
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	W zakresie wiedzy: Opanowanie podstaw wiedzy z zakresu socjologii ogólnej i socjologii medycyny, socjologicznych aspektów zdrowia i choroby, kształcenie praktycznych umiejętności dotyczących społeczno-kulturowych różnic w podejściu do zdrowia i choroby.
C ₂	W zakresie umiejętności: Wykształcenie umiejętności pracy w zespole, podejmowania decyzji oraz reprezentowania interesów grupy na forum.
C ₃	W zakresie postawy: Kształtowanie postaw otwartości i wrażliwości na kwestie socjalne i zdrowotne w społeczeństwie.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii mające zastosowanie w ratownictwie medycznym	B.W1.
EK_02	społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) oraz różnic społeczno-kulturowych na stan zdrowia;	B.W3.
EK_03	rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych;	B.W4.
EK_04	formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych instytucjach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy	B.W5.
EK_05	postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia	B.W6.
EK_06	psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej	B.W8.
EK_07	społeczną rolę ratownika medycznego	B.W9.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Socjologia jako nauka: przedmiot, teorie i metody badawcze. Rozwój socjologii medycyny w Polsce i na świecie.
Rodzina jako grupa społeczna. Rola grupy rodzinnej w kształtowaniu zdrowia i choroby oraz zachowań zdrowotnych.
Metody i techniki badań społecznych w naukach medycznych.
Socjologiczne koncepcje zdrowia i choroby.
Szpital jak instytucja społeczna. Modele opieki szpitalnej. Wybrane problemy zawodów medycznych.
Socjalizacja a zachowania w zdrowiu i chorobie. Społeczno-kulturowe uwarunkowania zdrowia i choroby oraz zachowań w zdrowiu i chorobie. Zachowania zdrowotne. Aktywność prozdrowotna.
Stres społeczny a stan zdrowia. Samobójstwo jako problem społeczny.
Socjomedyczne wskaźniki stanu zdrowia. Pojęcie jakości życia w medycynie.
Pojęcie niepełnosprawności i starzenia się, śmierci i umierania. Stygmatyzacja i wykluczenie społeczne. Wsparcie społeczne.
Wybrane patologie społeczne i ich wpływ na zdrowie jednostki i rodziny.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

3.4 Metody dydaktyczne

wykład z prezentacją multimedialną

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych
EK_01	pisemny test wiedzy	wykład
EK_02	pisemny test wiedzy	wykład
EK_03	pisemny test wiedzy	wykład
EK_04	pisemny test wiedzy	wykład
EK_05	pisemny test wiedzy	wykład
EK_06	pisemny test wiedzy	wykład
EK_07	pisemny test wiedzy	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Pozytywna ocena z zaliczenia w formie testu jednokrotnego wyboru tj. uzyskanie, co najmniej 60% punktów - udzielenie poprawnych odpowiedzi.

- sprawdzian pisemny w formie testu, składający się z 30 pytań jednokrotnego wyboru obejmujących całość materiału
- czas trwania zaliczenia: 30 min.
- za uzyskanie prawidłowej odpowiedzi student otrzymuje 1 punkt, za błędną odpowiedź 0 punktów
- zakres ocen: 2,0 – 5,0

Ocena:

5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 90%-100%

4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 84%-89%

4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 77%-83%

3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 70%-76%

3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%-69%

2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 60%

WYKŁAD (W): WARUNKIEM ZALICZENIA JEST UDZIAŁ ORAZ AKTYWNE UCZESTNICTWO W ZAJĘCIACH ORAZ POZYTYWNA OCENA Z TESTU PISEMNEGO

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	25
SUMA GODZIN	42
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Barański J., Piątkowski W. (red.), *Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny*, Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2002.
2. Goodman N. *Wstęp do socjologii*. Wyd. Zys i s-ka. Poznań 2009.
3. Krajewska-Kułak E., Wrońska I., Kędziora-Kornatowska K. (red.) *Problemy wielokulturowości w medycynie*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa, 2010.
4. Piątkowski W., Titkow A., *W stronę socjologii zdrowia*, Wyd. UMCS, Lublin 2002
5. Pospiszyl, I., *Patologie społeczne*. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2019.
6. Ostrowska A. (red.) *Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy*. Wydawnictwo socjologii i filozofii PAN, Warszawa 2010.
7. Tobiasz-Adamczyk B., *Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby*, Wyd. UJ, Kraków 2000.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. *Babbie E., Badania społeczne w praktyce*, PWN, Kraków 2004.
2. *Giddens A., Socjologia*, Warszawa 2006.
3. *Goffman E., Instytucje totalne. O pacjentach szpitali psychiatrycznych i mieszkańcach innych instytucji totalnych*, Gdańsk 2011.
4. *Lisicki T. i in. (red.), Zdrowie – kultura zdrowotna – edukacja. Perspektywa społeczna i humanistyczna, Tom I*, Gdańsk 2008.
5. *Szacka B., Wprowadzenie do socjologii*, Warszawa 2003.
6. *Szewczyk K., Bioetyka. Medycyna na granicach życia, Tom I*, Warszawa 2009.
7. *Szewczyk K., Bioetyka. Pacjent w systemie opieki zdrowotnej, Tom II*, Warszawa 2009.
8. *Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2003.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej